

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 135/2023
20.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, Марије Терзић, Драгане Миросављевић, Добриле Страјина и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина Антонијевић, адвокат из ..., против туженог „Ниш Експрес“ Д.О.О. Ниш, чији је пуномоћник Ненад Крстић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3527/2022 од 29.09.2022. године, у седници одржаној 20.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против преиначујућег дела (став други и трећи изреке) пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3527/2022 од 29.09.2022. године.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3527/2022 од 29.09.2022. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3527/2022 од 29.09.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 3030/2020 од 25.03.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па је тужени обавезан да му на име накнаде нематеријалне штете исплати следеће износе и то: за претрпљене физичке болове 150.000,00 динара, док је за већи износ од досуђеног а до траженог износа од 300.000,00 динара, тужбени захтев одбијен као неоснован; за претрпљени страх износ од 120.000,00 динара, док је за већи износ од досуђеног а до траженог износа од 200.000,00 динара, тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован; за душевне болове због умањене животне активности износ од 120.000,00 динара, док је за већи износ од досуђеног а до траженог износа од 200.000,00 динара, тужбени захтев одбијен као неоснован; за душевне болове због наружености 50.000,00 динара, док је за већи износ од досуђеног а до траженог од 100.000,00 динара, тужбени захтев одбијен

као неоснован, све са законском затезном камтом почев од дана пресуђења па до исплате. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 171.225,00 динара, са законском затезном каматом на износ од 106.125,00 динара од дана извршности пресуде па до исплате.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж1 3527/2022 од 29.09.2022. године, ставом првим изреке, потврдио пресуду Основног суда у Нишу П1 3030/2020 од 25.03.2022. године, у усвајајућем делу става првог изреке, у односу на досуђени износ нематеријалне штете на име претрпљених физичких болова, на име претрпљеног страна и на име душевних болова због наружености, као и у одбијајућем делу става првог изреке у односу на досуђене износе накнаде нематеријалне штете у погледу душевних болова због наружености, а жалбе странака у тим делима су одбијене као неосноване. Ставом другим изреке, иста пресуда је преиначена у одбијајућем делу става првог изреке тако што је тужени обавезан да тужиоцу, поред досуђеног износа на име претрпљених душевних болова због умањене животне активности исплати још износ од 80.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 25.03.2022. године па до исплате. Ставом трећим изреке, преиначена је одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу другом изреке пресуде тако што је тужени обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка у укупном износу од 190.925,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној на односу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку, ради уједначавања судске праксе.

Тужилац је доставио одговор на ревизију туженог. Трошкове ревизијског поступка је тражио опредељено.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у преиначујућем делу, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20) и утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је ...2020. године, око 5,30 часова доживео повреду на раду тако што се оклизнуо и пао на тротоар који је био залеђен и прекривен снегом, испред перионице аутобуса, имајући у виду да је тужилац у радном односу код туженог на пословима возача градског аутобуса. Том приликом тужилац је задобио тешку телесну повреду у виду прелома доњег зглобног крајка лисњаче десне потколенице. Вештачењем од стране судског вештака медицинске струке утврђено је да код тужиоца постоје заостале последице повреде које се огледају у отежаном обављању свакодневних животних радњи које су везане за дуже стајање, ходање, трчање, ход по неравном терену, уз и низ степенице, устајања, седења и чучање, па код њега постоји умањење животне активности за око 17 – 18%. Обућа коју је конкретном

приликом тужилац носио је она коју возачи добијају једном годишње и није била прилагођена временским приликама нити годишњем добу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су, применом одредбе члана 164. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005 ... 75/2017), одредбе члана 9. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“ 101/2005...11372017) одредбе члана 154. став 1., 173. и 200. Закона о облигационим односима, закључили да у конкретном случају постоји искључива одговорност послодавца, туженог, и да тужилац није допринео настанку предметне штете, па је првостепени суд туженог обавезао да тужиоцу на име претрпљених душевних болова због умањене животне активности исплати износ од 120.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, док је другостепени суд, првостепену пресуду, у том делу, преиначио тако што је тужиоцу признао износ од још 80.000,00 динара, са припадајућом каматом налазећи да је првостепени суд погрешно одмерио висину новчаног износа који тужиоцу припада на име душевних болова које трпи због умањене животне активности, која, процентуално изражено износи 17 – 18%.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применили материјално право.

Закона о раду, у одредби члана 164., прописује право запосленог на накнаду штете коју претрпи на раду или у вези са радом, коју је дужан да му накнади послодавац, у складу са законом и општим актом.

Одредбом члана 9. Закона о безбедности и здрављу на раду, тада важећег, прописана је дужност послодавца да кроз мере заштите на раду обезбеди запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведен мере безбедности и здравља на раду (став 1.). Послодавац је дужан да рад организује и мере заштите на раду спроведе тако да запослени може да обавља рад без опасности по свој живот и здравље.

На основу одредбе члана 200. став 1. Закона о облигационим односима, за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх суд ће, ако нађе да околности случају, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и њеном одсуству.

У конкретном случају утврђено је да је тужилац због небезбедних услова на радном месту и ношења неодговарајуће обуће за рад у зимским условима доживео повреду на раду. Вештачењем је утврђено да због заосталих последица предметне повреде који је доживео на раду тужилац не може да стоји, ни да хода на пету и прсте десног стопала, да му је мишићна снага у том делу ослабљена, хода отежано и криви десну ногу при ходу, те да има трајне последице које узрокују отежано обављање свакодневних животних радњи као што су дуже стајање, ходање, трчање, ход по неравном терену, уз и низ степенице, због чега је његова животна активност умањена за 17 – 18%.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право признавањем тужиоцу износа од још 80.000,00 динара, са припадајућом каматом, имајући у виду да износ од укупно 200.000,00 динара представља правичну накнаду тужиоцу за душевне болове које трпи због умањене животне активности, па тужена неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног касационог суда у конкретном случају није потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, нити је потребно уједначавање судске праксе као ни ново тумачење права, па нису испуњени услови прописани одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку за одлучивање о посебној ревизији туженог.

Предмет тражене правне заштите је накнада нематеријалне штете тужиоцу за телесну повреду коју је претрпео пропуштањем тужене а на име претрпљених физичких болова, претрпљеног страха и душевних болова због наружености. Побијаном одлуком је тужбени захтев тужиоца делимично усвојен. Постојање правног основа и износ накнаде штете зависе од чињеничног стања утврђеног у сваком конкретном случају, при чему свака погрешна примена материјалног права на конкретно утврђено чињенично стање, није разлог за одлучивање о посебној ревизији, већ само она која је од општег значаја за остваривање и заштиту људских права и обезбеђење стандарда правичног суђења, што овде није случај.

Из тих разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу другом изреке донео применом одредбе члана 404. став 2. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност ревизије туженог у смислу одредбе члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку и утврдио да ревизија изјављена против потврђујућег дела правноснажне пресуде (став први изреке) није дозвољена.

Одредбом члана 441. Закона о парничном поступку прописано је да је ревизија дозвољена у парницама у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. У свим другим случајевима, у парницама из радног односа о дозвољености ревизије одлучује се на основу одредбе члана 403. став 3. истог закона.

На основу одредбе члана 403. став 3. Закона о парничном поступку, ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора

побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужбу ради накнаде штете тужилац је поднео 21.10.2020. године а вредност предмета спора је 800.000,00 динара.

Имајући у виду да је ово имовинско-правни спор у коме вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, следи да ревизија туженог није дозвољена на основу одредбе члана 403. став 3. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу трећем изреке донео применом одредбе члана 413. Закона о парничном поступку.

Трошкови ревизијског поступка на име ангажовања пуномоћника, адвоката за састав одговора на ревизију, туженом нису били потребни, у смислу одредбе члана 154. Закона о парничном поступку.

Из тог разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу четвртном изреке, донео применом одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић